

FORSVARET

Forsvarets logistikkorganisasjon

Rammeavtale

**2021020914 – Renholdstjenester område 8 Agder og Rogaland
med tilhørende lokasjoner**

Kontraktsbestemmelser

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING.....	4
1.1	Generelt	4
1.2	Om Oppdragsgiver	4
1.3	Brukere av Rammeavtalen	4
1.4	Oversikt over dokumentene	4
1.5	Dokumentenes rekkefølge	6
1.6	Rammeavtalens formål	6
1.7	Leveringsomfang	6
1.8	Rammeavtalens varighet og opsjoner på prolongering	7
1.9	Eksklusivitet	7
1.10	Partenes kontaktpersoner	7
2	AVROP UNDER RAMMEAVTALEN	7
3	ENDRINGER AV RAMMEAVTALEN	8
3.1	Generelt	8
3.2	Endringer i Rammeavtalens vilkår og betingelser	8
3.3	Endringer i Rammeavtalens omfang	8
3.4	Tvist om det foreligger en endring	9
4	SIKKERHET OG BEREDSKAP	9
4.1	Generelt	9
4.2	Sikkerhetsklarering	10
4.3	Beredskap	10
5	LEVERANDØRENS PLIKTER	11
5.1	Generelt	11
5.2	Arbeidstilsynets godkjenningsregister	12
5.3	HMS	12
5.4	Leverandørens samfunnsansvar	12
5.5	Internkontroll	13
5.6	Leverandørens bankforbindelse	13
5.7	Underleverandører	13
5.8	Innsyn	14
5.9	Taushetsplikt	14
5.10	Overdragelse av krav	14
5.11	Informasjonsplikt ved insolvens	14
5.12	Endringer i Leverandørens eierstruktur	15
5.13	Leverandørens forpliktelser ved opphør av Rammeavtalen	15
6	MISLIGHOLD OG SANKSJONER	16
6.1	Avviksbehandling	16
6.2	Avvik i leveransen	16
6.3	Utbedring	20
7	HEVING AV RAMMEAVTALEN	20
8	OPPDAGSGIVERS PLIKTER OG MISLIGHOLD	20

FORSVARET

Forsvarets logistikkorganisasjon

8.1	Medvirkning	20
8.2	Taushetsplikt	20
8.3	Hva som anses som mislighold	20
8.4	Oppdragsgivers varslingsplikt ved mislighold	21
8.5	Forsinkelsesrente	21
8.6	Heving	21
9	ERSTATNING	21
10	EIENDOMSRETT TIL FORBRUKSVARER, RENHOLDSPLANER, ÅRSPLANER MV.	21
11	SKADESLØSHOLDELSE	22
12	FORSIKRING	22
13	FORCE MAJEURE	22
14	MERKING AV OPPDRAGSGIVERS EIENDOM	23
15	ØVRIGE BESTEMMELSER	23
15.1	Besøksrutiner	23
15.2	Gjenbruk av informasjon	23
15.3	Markedsføring og forholdet til media	23
16	INFORMASJONSSIKKERHET OG PERSONOPPLYSNINGER	24
17	OPPSIGELSE	24
18	TVISTER	24

1 Innledning

1.1 Generelt

Denne rammeavtalen ("Rammeavtalen") er inngått av og mellom

Forsvarets logistikkorganisasjon på den ene side

og

("Leverandøren") på den annen side.

1.2 Om Oppdragsgiver

Oppdragsgiver er et «eget samfunn i samfunnet», med kontorbygg, kvarter, sykestuer, messer, flyplass, brannstasjoner, idrettsanlegg, treningsrom og lignende. Det er ulike lokasjoner som varierer i størrelse.

Renholdstjenester er en landsdekkende tjeneste. Oppdragsgiver har delt inn Norge i 13 geografiske områder. For hvert geografiske område vil det bli, eller er det, inngått rammeavtale med én leverandør.

Det er tider på året hvor behovet for renholdstjenester er større enn vanlig. Dette krever mye planlegging både fra Oppdragsgiver og Leverandøren sin side. Dette gjelder for eksempel ved større øvelser eller større innrykk.

1.3 Brukere av Rammeavtalen

Oppdragsgiver inngår denne Rammeavtalen på vegne av følgende virksomheter:

- Forsvaret
- Forsvarsdepartementet (FD)
- Forsvarsmateriell (FMA)
- Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)
- Forsvarsbygg (FB)
- Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)

Representanter for alle brukere vil kunne gjøre avrop på Rammeavtalen.

Bruker kan foreta avrop på vegne av allierte styrker lokalisert i Norge.

Forsvarets logistikkorganisasjon og Brukerne av Rammeavtalen omtales i fellesskap som «Oppdragsgiver».

Oppdragsgiver og Leverandøren kalles i fellesskap «Partene» og enkeltvis «Parten».

1.4 Oversikt over dokumentene

Rammeavtalen består av følgende dokumenter:

- Kontraktsbestemmelser (dette dokument)
- Vedlegg som spesifisert under

FORSVARET

Forsvarets logistikkorganisasjon

Vedlegg		Vedlagt?	
		Ja	Nei
Vedlegg B	Kravspesifikasjon	☒	☐
	Vedlegg B1 – Områdebeskrivelse	☒	☐
	Vedlegg B2 – Årsplan kontroller regelmessig renhold	☒	☐
	Vedlegg B3 – Møtereferat	☒	☐
	Vedlegg B4 – Endringsmelding	☒	☐
	Vedlegg B5 – Renholdsplan til utførende personell	☒	☐
	Vedlegg B6 – Oversikt personell	☒	☐
	Vedlegg B7 – Oversikt matter	☒	☐
	Vedlegg B8 – Oversikt utført gulvvedlikehold	☒	☐
	Vedlegg B9 – Årsplan periodisk renhold	☒	☐
	Vedlegg B10 – Kvitteringsliste	☒	☐
	Vedlegg B11 – Plan for oppstartsperiode og første driftsår	☒	☐
Vedlegg C	Pris- og betalingsbetingelser	☒	☐
	Vedlegg C1 – Prisskjema BEGRENSET	☐	☒
	Vedlegg C1 – Prisskjema	☒	☐
	Vedlegg C2 – Statistikk for leveransevolum og verdi	☐	☒
Vedlegg D	Administrative bestemmelser	☒	☐
Vedlegg E	Leverandørens samfunnsansvar	☒	☐
	Vedlegg E1 – Etiske krav (Difi og IEH)	☒	☐
Vedlegg F	HMS samordningsavtale	☒	☐
Vedlegg G	Beskrivelse av søknadsprosess for personellklarering	☒	☐
Vedlegg H	Endringsavtale	☒	☐
Vedlegg I	Standarder		
	NS-INSTA 800-1:2018 Rengjøringskvalitet Del 1: System for å fastsette og bedømme rengjøringskvalitet	☐	☒
	NS-INSTA 800-2:2018 Rengjøringskvalitet Del 2: Sertifisering av organisasjoner og personer som anvender NS-INSTA 8000:1 Krav til samsvarsvurdering og etterlevelse	☐	☒
	NS 8431:2015 Alminnelige kontraktsbestemmelser om levering av renholdstjenester	☐	☒
	NS-INSTA 810:2011 Krav og anbefalinger for anskaffelse av renholdstjenester	☐	☒

FORSVARET

Forsvarets logistikkorganisasjon

	NS 6600:2021 Ledelsessystemer for renhold i helse- og omsorgstjenesten	☐	☒
	NHS C19003:2021 Smittevernveileder for renholdsbransjen	☐	☒
	Rengjøring ved Covid-19 – råd til virksomheter utenfor helsetjenesten (FHI) Publisert 30.03.2020	☐	☒
Vedlegg J	Leverandørens tilbud	☐	☒
Vedlegg K	Databehandleravtale	☒	☐

1.5 Dokumentenes rekkefølge

I tilfelle motstrid mellom bestemmelsene i dokumentene, skal de gjelde i følgende rekkefølge:

1. Kontraktbestemmelser (dette dokumentet)
2. Vedlegg C1 Prisskjema BEGRENSET
3. Vedlegg C1 Prisskjema
4. Vedlegg B Kravspesifikasjon
5. Øvrige vedlegg i henhold til dokumentenes rekkefølge

Endringsavtaler i henhold til punkt 3 nedenfor går foran øvrige dokumenter.

Dersom partene har inngått en databehandleravtale, har databehandleravtalen forrang ved eventuell motstrid med avtalens bestemmelser knyttet til behandling av personopplysninger.

1.6 Rammeavtalens formål

Rammeavtalens formål er å dekke forsvarssektorens behov for renholdstjenester i definerte geografiske områder.

Denne Rammeavtalen gjelder for renholdsområde 8 Agder og Rogaland med tilhørende lokasjoner. Det vises til Vedlegg B1 Områdebeskrivelse for nærmere angivelse av renholdsområdet.

1.7 Leveringsomfang

Renholdstjenester omfatter følgende renholdskategorier:

- Regelmessig renhold
- Periodisk renhold
- Rengjøringsrelaterte serviceoppgaver
- Ekstraordinært renhold

Oppdragsgiver skal ha opsjon på bestilling av forbruksvarer. Opsjon utløses ved skriftlig e-post.

Det vises til Vedlegg B Kravspesifikasjon for nærmere angivelse av Rammeavtalens omfang.

Politiske føringer og/eller beslutninger kan medføre at behovet helt eller delvis bortfaller.

Leverandøren har ansvaret for at ytelsene passer sammen på en helhetlig måte.

1.8 Rammeavtalens varighet og opsjoner på prolongering

Rammeavtalens varighet er to (2) år fra 01.01.2023.

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til ensidig å forlenge hele eller deler av Rammeavtalen én eller flere ganger inntil ytterligere to (2) år. Rammeavtalens maksimale varighet vil være fire (4) år.

Utløsning av opsjon på prolongering av Rammeavtalen må skje skriftlig senest tre (3) måneder før utløpet av inneværende kontraksperiode. Utløsning av opsjon på prolongering skal skje via e-post.

Avrop under Rammeavtalen kan skje i hele avtaleperioden. Hvert avrop kan ha en varighet utover Rammeavtalens varighet, og da slik at bestemmelser i Rammeavtalen som angår det enkelte avropet gjelder tilsvarende også etter Rammeavtalens opphør.

1.9 Eksklusivitet

Rammeavtalen vil ikke gi Leverandøren en eksklusiv rett til å levere leveringsomfanget som nevnt i punkt 1.7. Oppdragsgiver forbeholder seg således retten til å inngå avtaler med andre enn Leverandøren der dette er hensiktsmessig.

Enkelte lokasjoner som i utgangspunktet inngår i leveringsomfanget, vil av sikkerhets- og beredskapsmessige grunner kunne holdes utenfor Rammeavtalen.

1.10 Partenes kontaktpersoner

Hver av Partene skal oppnevne én kontaktperson som skal være bemyndiget til å opptre på vegne av Parten i alle saker som angår gjennomføringen av Rammeavtalen. Partenes kontaktpersoner er oppgitt i Vedlegg D Administrative bestemmelser.

Leverandøren skal ikke forhandle med én eller flere Brukere om forhold som faller inn under Rammeavtalen uten at Oppdragsgivers kontaktpersoner på forhånd er varslet.

Partene skal besvare henvendelser fra den annen Part uten ugrunnet opphold.

2 Avrop under Rammeavtalen

Oppdragsgiver ved FLO REN foretar avrop på Rammeavtalen ved å sende en skriftlig bestilling, inkludert innkjøpsordrenummer, til Leverandøren.

Bestillinger foregår elektronisk i Oppdragsgivers avviks-, bestillings- og endringssystem EQS. Leverandøren skal behandle bestillinger fortløpende iht. til fristene nedenfor.

Oppdragsgiver ved FLO REN mottar bestilling fra Brukerne og registrerer henvendelsene fortløpende i EQS. Leverandøren skal fortløpende saksbehandle alle bestillinger. FLO REN svarer ut og lukker bestillingene i EQS.

Leverandør skal bekrefte bestilling i EQS innen følgende frister:

- Fast avtalt regelmessig renhold, rengjøringsrelaterte serviceoppgaver og levering av forbruksvarer (ved utløst opsjon) skal bekreftes innen fem (5) virkedager etter mottak av bestillingen.
- Ekstraordinært renhold skal bekreftes senest innen 24 timer etter mottak av bestillingen.
- Periodisk renhold skal bekreftes senest innen tre (3) virkedager etter mottak av bestillingen.

Avvik fra bestillingen er ikke bindende med mindre Oppdragsgiver skriftlig godtar avvikene.

Dersom Leverandøren mottar direkte bestilling fra andre Brukere enn FLO REN er dette ikke å anse som gyldig bestilling og vil ikke kunne faktureres.

3 Endringer av Rammeavtalen

3.1 Generelt

Endringer i Rammeavtalens vilkår og betingelser kan avtales mellom Partene ved å inngå en endringsavtale, jf. Vedlegg H Endringsavtale, se punkt 3.2 under.

Ved endringer i Rammeavtalens omfang og areal skal Vedlegg B4 Endringsmelding benyttes, se punkt 3.3.

Leverandøren har ikke krav på kompensasjon for utgifter i forbindelse med utarbeidelse av endringer.

3.2 Endringer i Rammeavtalens vilkår og betingelser

Endringer i Rammeavtalens vilkår og betingelser kan initieres av både Oppdragsgiver ved FLO SA og Leverandøren ved skriftlig forespørsel som beskriver den ønskede endringen av Rammeavtalen.

Leverandørens forespørsel om endring, eller svar på Oppdragsgivers forespørsel om endring skal inneholde en beskrivelse av alle konsekvenser endringen får for priser/kontraktsverdi og Partenes forpliktelser etter Rammeavtalen. Forespørsel om endringer skal besvares av den annen Part uten ugrunnet opphold etter endringsforespørselen.

En endring er ikke gyldig før begge Parter har signert Vedlegg H Endringsavtale. Eventuelle prismessige konsekvenser av endringene skal fremgå av endringsavtalen. Partene kan ikke gjøre gjeldende noen følger av endringen som ikke er inntatt i endringsavtalen.

3.3 Endringer i Rammeavtalens omfang

Oppdragsgiver ved FLO REN kan kreve endringer i tjenestene. Skjema for endringsmelding skal benyttes, jf. Vedlegg B4 Endringsmelding. Leverandøren plikter å iverksette endringen på Oppdragsgivers anmodning selv om endringen ikke er oppdatert i Vedlegg C1 Prisskjema BEGRENSET.

Endringer som medfører varig reduksjon av omfang tilsvarende tre fulle stillinger eller flere skal skje ved at Oppdragsgiver utsteder egen endringsmelding med minimum tre (3) måneders varsel.

Leverandøren er forpliktet til å foreslå endringer som vil medføre lavere kostnader og/eller forbedring av tjenesten. Slike endringer skal endelig godkjennes av Oppdragsgiver ved FLO REN, ved bruk av

endringsmelding, jf. Vedlegg B4 Endringsmelding. Endringer kan ikke iverksettes før det er skriftlig godkjent av FLO REN.

Endringer i kontraktsummen skal beregnes iht. Vedlegg C1 Prisskjema BEGRENSET.

Leverandøren har ikke krav på kompensasjon ved endringer som medfører reduksjon av Leverandørens ytelser.

3.3.1 Endringer ved avvik i areal

Dersom det i løpet av implementeringsperioden blir avdekket avvik som medfører en endring i renholders faktiske arbeidstid på 5 % eller mer, skal dette rettes med tilbakevirkende kraft hva gjelder Leverandørens honorar 1 måned tilbake i tid fra rapporteringstidspunktet. Dette gjelder både om Leverandørens honorar blir høyere eller lavere. Dette gjelder ikke dersom denne Rammeavtalen inngås med samme leverandør av renholdstjenester som tidligere.

Dersom Leverandøren etter implementeringsperioden avdekker avvik i areal skal dette meldes inn til Oppdragsgiver ved FLO REN via EQS. Skjema for endringsmelding skal benyttes, jf. Vedlegg B4 Endringsmelding.

3.4 Tvist om det foreligger en endring

Dersom Oppdragsgiver hevder at Leverandøren har en forpliktelse etter Rammeavtalen, og Leverandøren bestrider at han har noen slik forpliktelse, eller Leverandøren anmoder om endringer som Oppdragsgiver mener allerede er dekket av forpliktelsene som følger av Rammeavtalen, foreligger det en tvist om forpliktelsene etter Rammeavtalen.

Etter mottak av varsel fra Oppdragsgiveren om at Oppdragsgiveren anser forpliktelsen som en del av forpliktelsene etter Rammeavtalen, skal Leverandøren innen 14 kalenderdager begrunne sitt standpunkt i saken.

Oppdragsgiveren skal innen rimelig tid etter mottak av Leverandørens standpunkt, skriftlig fremlegge sitt syn på saken, og beskrive de forpliktelser Oppdragsgiver oppfatter Leverandøren har iht. Rammeavtalen. Leverandøren skal straks oppfylle i henhold til dette, selv om Partene er uenige om hvorvidt forpliktelsen er en del av Rammeavtalen. En tvist om de mulige følgene vil ikke frita Leverandøren fra forpliktelsen til å oppfylle i henhold til det Oppdragsgiver har krevd utført.

Tvisten mellom Partene skal avgjøres i henhold til Rammeavtalens punkt 18 Tvister.

4 Sikkerhet og beredskap

4.1 Generelt

Lov 1. juni 2018 nr. 24 om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) med forskrifter kommer til anvendelse for Leverandøren og Leverandørens personell. Leverandøren skal spesielt gjøre seg godt kjent med reglene om personellsikkerhet i kapittel 8.

FORSVARET

Forsvarets logistikkorganisasjon

Leverandøren plikter å gjøre seg godt kjent med prosesser forankret til sikkerhetsklarering. Vedlegg G inneholder beskrivelse av søknadsprosess for personellklarering. For mer informasjon vises det til nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) sine nettsider:

<https://nsm.stat.no/> og <https://nsm.stat.no/publikasjoner/skjema/>.

Oppgitte lover og forskrifter kan lastes ned fra følgende nettside: <http://www.lovdatab.no>.

Leverandøren skal gi nødvendig opplæring til personellet om regelverket og hva dette innebærer for utførelsen av tjenester under Rammeavtalen.

4.2 Sikkerhetsklarering

Leverandørens personell, og underleverandørens personell, skal sikkerhetsklareres for KONFIDENSIELT eller høyere nivå før de kan utføre tjenester i Oppdragsgivers lokaler.

Leverandøren er ansvarlig for at det personell som stilles til rådighet for oppfyllelse av Rammeavtalen blir sikkerhetsklarert.

Oppdragsgiver forbeholder seg rette til ensidig å kunne gi dispensasjon fra kravet om at personell skal være sikkerhetsklarert før de kan utføre tjenester i Oppdragsgivers lokaler.

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å gjøre endringer i behovet for sikkerhetsklareringer i løpet av rammeavtaleperioden.

4.3 Beredskap

4.3.1 Krav til beredskap

Leverandøren skal, utover å levere tjenesten i fredstid, være i stand til å levere tjenester i krise-, konflikts- og krigssituasjoner (beredskapssituasjoner) frem til lov 29. juni 1951 nr. 19 om militære rekvisisjoner (rekvisisjonsloven) inntreffer.

I beredskapssituasjoner kan Oppdragsgiver øke sin beredskap utover det som er normalt i fredstid. Økt beredskap innebærer at Oppdragsgiver mobiliserer og setter i verk ekstraordinære og nødvendige tiltak som følge av en beredskapssituasjon. Slike tiltak kan eksempelvis være krav om økt eller redusert bemanning ved enkelte lokasjoner eller opprettelse av midlertidige baser.

Det stilles derfor ekstraordinære krav til Leverandøren i slike situasjoner, jf. Vedlegg B Kravspesifikasjon krav 3.1.123-3.1.125.

4.3.2 Fritak i henhold til Vernepliktforskriften

Leverandøren er av Oppdragsgiver definert som en integrert del av den stående beredskap, jf. forskrift 16. juni 2017 nr. 779 om verneplikt og heimevernstjeneste (Vernepliktforskriften, heretter «VPF») kapittel 11. Leveranser i henhold til denne Rammeavtalen er kritisk viktig for Forsvarets beredskapsevne. Personell hos Leverandøren som er norske statsborgere og innkalt til tjeneste i Forsvaret, Sivilforsvaret eller lignende og som er viktige for leveranser under Rammeavtalen må ved behov og på Oppdragsgivers forespørsel søkes

fritatt fra denne tjenesten jf. VPF § 59, første ledd og forskrift 16. desember 2019 nr. 1811 om midlertidig fritak fra tjenestegjøring i Sivilforsvaret § 3, første ledd. Behovet for slikt fritak vil fremkomme av avrop.

Leverandøren skal inngå nødvendige tillegg til arbeidsavtaler, foreta lovpålagte drøftinger med ansattes organisasjoner mv. for å sikre at de ansatte er godt informert om og aksepterer en slik disponering til å utføre arbeid for Oppdragsgiver i både fredstid, krise-, konflikts- og krigssituasjoner.

4.3.3 Dokumentasjon

For å sikre Oppdragsgiver nødvendig personellstøtte ved mobilisering og i krise, konflikt og krig, skal Leverandøren:

- Dokumentere sitt bemanningsbehov for å ivareta leveransen til Oppdragsgiver når Oppdragsgiver ber om dette, jf. VPF § 67
- Fremsende søknader om fritak ved behov
- Til enhver tid ha en god og tilfredsstillende plan for organisering av sine ansatte ved krise, konflikt og krig
- Sørge for at ansatte som skal benyttes til gjennomføringen av leveransen til Oppdragsgiver har en arbeidsavtale hvor de er forpliktet til å møte på avtalt sted ved krise, konflikt og krig.

Leverandøren skal, på forespørsel fra Oppdragsgiver, fremlegge all nødvendig dokumentasjon på at kravene over er oppfylt. Oppdragsgiver kan revidere kravene.

4.3.4 Kompensasjon

Dersom Oppdragsgiver velger å benytte seg av beredskapskravene i denne Rammeavtalen vil Leverandøren, i tillegg til å bli betalt i henhold til avtalte prisbetingelser, bli kompensert for eventuelt dokumenterbart økonomisk tap av øvrig inntekt. Det økonomiske tapet må være en følge av Oppdragsgivers realisering av beredskapskravet.

5 Leverandørens plikter

5.1 Generelt

Leverandøren skal oppfylle sine forpliktelser etter Rammeavtalen med den grad av faglig dyktighet som kan forventes av anerkjente leverandører innenfor sin bransje og profesjon eller liknende bransjer og profesjoner. Leveransen skal være i overensstemmelse med kravene i Rammeavtalen, og ellers være av god kvalitet og egnet for det tiltenkte formål.

Leverandøren skal av eget tiltak informere Oppdragsgiver skriftlig dersom Leverandøren mener at en potensiell endring av leveransen vil kunne medføre lavere kostnader eller forbedringer av Rammeavtalen.

Leverandøren plikter uten ugrunnet opphold å sende skriftlig varsel til Oppdragsgiver dersom Leverandøren ikke vil kunne utføre tjenesten. Leverandørmeldt avvik i leveransen behandles som et K-avvik, jf. punkt 6.2 Avvik i leveransen. Dersom Leverandøren ikke varsler Oppdragsgiver innen fastsatt frist som angitt i K-avviket, vil manglende utført tjeneste anses som et G- og/eller H-avvik etter punkt 6.2 Avvik i leveransen.

Leverandøren skal på Oppdragsgivers anmodning snarest legge frem dokumentasjon på at Leverandøren har alle nødvendige tillatelser og godkjenninger i forbindelse med leveransen.

Utskiftning av nøkkelpersonell som renholdsledere, avdelingsledere og/eller kontraktsansvarlige hos Leverandøren kan ikke skje med mindre det foreligger saklig grunn og utskiftningen er skriftlig godkjent av Oppdragsgiver. Leverandørens behov for omdisponering av nøkkelpersonell til et annet oppdrag er ikke å anse som saklig grunn. Opplæring av nytt personell skal bekostes av Leverandøren. Nøkkelpersonell er definert i Vedlegg D Administrative bestemmelser.

5.2 Arbeidstilsynets godkjenningsregister

Leverandøren og dennes underleverandører plikter å være registrert i Arbeidstilsynets godkjenningsregister på Arbeidstilsynets nettsider, jf. forskrift 8. mai 2012 nr. 408 om offentlig godkjenning av renholdsvirksomheter og om kjøp av renholdstjenester.

Dersom Leverandøren, og/eller underleverandører, mister godkjenningen, eller står i fare for å miste godkjenningen, skal Leverandøren umiddelbart og skriftlig varsle Oppdragsgiver. Manglende overholdelse av kravene i dette punkt innebærer vesentlig mislighold av Rammeavtalen og vil medføre heving av Rammeavtalen med umiddelbar virkning.

5.3 HMS

Ved inngåelse av Rammeavtalen og i rammeavtaleperioden vil Oppdragsgiver opplyse Leverandøren om forhold av betydning for ivaretagelse av krav knyttet til HMS.

Før oppstart av Rammeavtalen skal Partene signere Vedlegg F HMS samordningsavtale. Partene er forpliktet til å gjøre denne kjent i egen organisasjon.

Leverandørens personell skal bære gyldig og synlig HMS-kort, jf. forskrift 8. mai 2012 nr. 408 om offentlig godkjenning av renholdsvirksomheter og om kjøp av renholdstjenester.

Renholdere som ikke bærer HMS-kortet eller kan vise det fram på forespørsel, må forvente å bli avvist og forlate Oppdragsgivers lokaler. Dersom renhold ikke blir utført på grunn av at renholder er avvist og har forlatt Oppdragsgivers lokaler, vil dette anses som et alvorlig avvik og vil medføre bot i henhold til G-avvik etter punkt 6.2. Avvik i leveransen.

For nærmere informasjon om HMS-kort, se Arbeidstilsynets nettsider.

5.4 Leverandørens samfunnsansvar

Leverandøren skal oppfylle de grunnleggende krav til samfunnsansvar som definert i Vedlegg E Leverandørens samfunnsansvar og Vedlegg E1 Etske krav.

Leverandøren skal ha samme forpliktelser avtalefestet i alle avtaler som omfatter ansatte hos underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle denne kontrakten.

5.5 Internkontroll

Leverandøren skal sikre at internkontroll gjennomføres løpende i henhold til forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften).

Leverandøren skal på forespørsel fra Oppdragsgiver dokumentere at internkontroll er gjennomført.

5.6 Leverandørens bankforbindelse

Leverandørens bankforbindelse skal godkjennes av Oppdragsgiver.

5.7 Underleverandører

5.7.1 Leverandørens rett til å bruke underleverandører

Underleverandører angitt i Vedlegg D Administrative bestemmelser er godkjent av Oppdragsgiver.

5.7.1.1 Regelmessig renhold

Leverandøren skal ikke benytte underleverandører ved utførelse av regelmessig renhold.

5.7.1.2 Periodisk renhold

Underleverandører kan benyttes for periodisk renhold, men Leverandøren kan kun ha ett ledd i leverandørkjeden under seg, det vil si at Leverandørens underleverandører ikke kan ha egne underleverandører.

5.7.1.3 Matter og forbruksvarer

Leverandøren kan benytte underleverandører for levering av matter, og forbruksvarer ved utløst opsjon.

5.7.2 Krav til underleverandører

Leverandøren skal sikre at alle kontrakter med underleverandører gir Oppdragsgiver samme rettigheter som etter Rammeavtalen, og at kravene i Rammeavtalen gjelder for underleverandørenes oppfyllelse av avtaleforpliktelsene.

Leverandøren kan ikke benytte underleverandører som nekter å godta disse betingelsene og kravene, med mindre Oppdragsgiver skriftlig godkjenner dette.

Leverandøren skal på anmodning snarest gi Oppdragsgiver innsyn i hvordan ovennevnte krav er ivaretatt i enhver kontrakt med underleverandører som benyttes til oppfyllelse av Rammeavtalen.

Oppdragsgiver har rett til å delta som observatør under alle forhandlinger og fremdriftsmøter mellom Leverandøren og enhver underleverandør. Leverandøren skal informere Oppdragsgiver innen rimelig tid om ethvert relevant forhandlings- eller fremdriftsmøte med underleverandører.

5.7.3 Leverandørens rett til å tilføye nye eller bytte ut eksisterende underleverandører

Dersom Leverandøren ønsker å benytte nye underleverandører, eller bytte ut en eksisterende, skal dette godkjennes skriftlig av Oppdragsgiver. Slikt samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn. Saklig grunn kan eksempelvis foreligge dersom endringen medfører «vesentlig endring» av konkurransegrunnlaget eller kontrakten, jf. FOA § 28-2.

Leverandøren skal, i tilfeller hvor de støtter seg på underleverandør for å oppfylle de økonomiske og/eller tekniske og faglige kvalifikasjoner stilt i konkurransen og/eller benytter underleverandører til oppfyllelse av sine forpliktelser under kontrakten, legge ved dokumentasjon på:

- at byttet ikke medfører manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskravene og/eller tildelingskriteriene stilt i konkurransen, **og**
- at Leverandøren fortsatt kan levere i henhold til sine forpliktelser og de absolutte krav stilt i kontrakten.

Dersom Oppdragsgiver vurderer at det foreligger «vesentlig endring», kan Oppdragsgiver nekte endringen.

I tilfeller hvor Oppdragsgiver godkjenner ny underleverandør, skal Leverandøren sende over signert forpliktelsesfullmakt.

5.8 Innsyn

Leverandøren skal gi autorisert representant for Oppdragsgiver innsyn i alle opplysninger, dokumenter og lignende, som denne representant mener er av betydning for Leverandørens utførelse av oppdrag under Rammeavtalen. Dette vil kunne omfatte, men er ikke begrenset til, innsyn i Leverandørens kvalitetssikring, leverandøranalyser, kostnadskontroll, transaksjonsoversikt, samt sikkerhetsbeskyttelse.

Leverandøren må videre gi fysisk adgang til alle eiendommer og lokaliteter for Oppdragsgivers representanter der det er nødvendig for at disse skal kunne utføre sine oppdrag.

5.9 Taushetsplikt

Informasjon som Leverandøren blir kjent med i forbindelse med dette avtaleforholdet og gjennomføringen av Rammeavtalen, skal behandles fortrolig. Dette gjelder ikke dersom informasjonen allerede er offentlig kjent eller bekjentgjørelse er nødvendig for oppfyllelse av Rammeavtalen. Der slik informasjon må gjøres kjent overfor tredjepart for å sikre oppfyllelse av Rammeavtalen, skal Leverandøren innhente taushetserklæring fra tredjepart.

Leverandøren skal innhente forhåndstillatelse fra Oppdragsgiver dersom informasjon om Rammeavtalen skal gjøres kjent for offentligheten som en del av Leverandørens markedsføring eller av andre grunner.

Taushetsplikten varer gjennom hele avtaleperioden, så vel som etter Rammeavtalens opphør, hvis ikke annet er skriftlig avtalt med Oppdragsgiver eller følger av lov eller forskrift.

5.10 Overdragelse av krav

Leverandøren kan ikke overføre eventuelle utestående krav etter Rammeavtalen til en tredjepart uten Oppdragsgivers forutgående skriftlige samtykke.

Leverandøren forblir ansvarlig for alle sine kontraktsforpliktelser selv om Oppdragsgiver har gitt slikt samtykke.

5.11 Informasjonsplikt ved insolvens

Leverandøren skal uten ugrunnet opphold skriftlig informere Oppdragsgiver dersom Leverandøren er insolvent.

Leverandøren er insolvent dersom denne ikke kan oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, med mindre betalingsudyktigheten må antas å være forbigående. Insolvens foreligger likevel ikke dersom Leverandørens eiendeler og inntekter til sammen antas å kunne gi full dekning for Leverandørens forpliktelser, selv om oppfyllelse av forpliktelsene vil bli forsinket ved at dekning må søkes ved salg av eiendelene.

5.12 Endringer i Leverandørens eierstruktur

Leverandøren skal skriftlig varsle Oppdragsgivers kontraktsansvarlig oppgitt i Vedlegg D Administrative bestemmelser umiddelbart ved endringer og omstruktureringer i Leverandørens eierstruktur som nevnt i FOA § 28-1 (1) bokstav e. Varslet skal inneholde utdypende informasjon om endringen og/eller omstruktureringen, samt dets konsekvenser og betydning for avtaleforholdet med Oppdragsgiver.

Leverandøren skal legge ved nødvendig dokumentasjon sammen med varslet slik at Oppdragsgiver kan vurdere hvorvidt kravene i FOA § 28-1 bokstav e nr. 1-3 er oppfylt, herunder:

1. at den nye Leverandøren oppfylder de opprinnelige kvalifikasjonskravene stilt i den forutgående anbudskonkurransen
2. det ikke foretas vesentlige endringer i kontrakten, jf. FOA § 28-1, og
3. at skifte av Leverandør ikke skjer for å omgå forskriften.

Dersom Oppdragsgiver vurderer at ett eller flere av vilkårene i bestemmelsen ikke er oppfylt, vil det alltid foreligge en vesentlig endring av kontrakten som medfører at Oppdragsgiver kan si opp Rammeavtalen med umiddelbar virkning, jf. FOA § 28-2 bokstav d, jf. § 28-3 bokstav a.

5.13 Leverandørens forpliktelser ved opphør av Rammeavtalen

I forbindelse med opphør av Rammeavtalen skal Leverandøren de siste 3 måneder av rammeavtaleperioden (avslutningsperiode)

- delta lojalt og aktivt på månedlige kontraktsmøter med Oppdragsgiver.
- delta lojalt og aktivt på ukentlige driftsmøter med Oppdragsgiver.
- utarbeide en detaljert plan sammen med Oppdragsgiver for avslutning av Rammeavtalen og lojalt overholde kravene i avtalt plan.
- på Oppdragsgivers forespørsel og innen fastsatt frist, fremlegge nødvendig dokumentasjon på at avtalte aktiviteter er gjennomført i henhold til planen.
- på Oppdragsgivers anmodning og innen fastsatt frist lojalt og aktivt bidra med nødvendige opplysninger om avtaleforholdet.
- opprettholde avtalt kvalitet på tjenesten. Det vil bli gjennomført kvalitetskontroller i henhold til Vedlegg B Kravspesifikasjon.
- overholde kravene i lov 27. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) kap. 16 ved en eventuell virksomhetsoverdragelse. Ved en eventuell virksomhetsoverdragelse skal Leverandøren, i samarbeid med ny leverandør, planlegge de ansattes ferieavvikling slik at det ikke innvilges ferie samtidig.

Forpliktelsene etter denne bestemmelsen skal ytes vederlagsfritt.

Leverandøren plikter ikke å gi opplysninger som er omfattet av lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 13.

Ved mislighold av bestemmelsene i dette punktet vil punkt 6.2 komme til anvendelse.

6 Mislighold og sanksjoner

6.1 Avviksbehandling

Oppdragsgiver ved FLO REN mottar henvendelse fra Brukerne om avvik i leveransen. Avvik registreres fortløpende i EQS. Leverandøren skal fortløpende saksbehandle alle avvik. FLO REN svarer ut og lukker avvik i EQS.

Leverandøren plikter å oversende dokumentasjon til FLO REN på at bøter etter punkt 6.2 er kreditert, jf. Vedlegg C Pris- og betalingsbetingelser punkt 6.2.

6.2 Avvik i leveransen

Det foreligger avvik dersom leveransen ikke er i henhold til kravene nedfelt i denne Rammeavtalen og/eller ikke er utført. Avvikende leveranse er å anse som et mislighold og vil medføre sanksjoner som definert i dette punkt.

Flere avvik kan forekomme samtidig og det kan tilkomme Leverandøren flere sanksjoner samtidig etter dette punkt.

Avvik i leveransen vil medføre bot etter nedenstående tabeller:

Type	Avvik	Bot	Beskrivelse
A	Kritisk avvik bygg	Kr 50 000	Dersom et <i>bygg</i> må stenges etter reglene i arbeidsmiljøloven på grunn av umiddelbar fare for liv og helse vil det tilkomme bot på kr 50 000 per bygg. I tillegg vil det tilkomme en dagbot på kr 5 000 per kalenderdag inntil forholdene er rettet.
B	Kritisk avvik rom	Kr 5 000	Dersom et <i>rom</i> må stenges etter reglene i arbeidsmiljøloven på grunn av umiddelbar fare for liv og helse vil det tilkomme bot på 5 000 per rom. I tillegg vil det tilkomme en dagbot på kr 500 per kalenderdag inntil forholdene er rettet.
C	Kritisk avvik ferieavvikling	Kr 50 000	Mangelfull ferieavvikling iht. Vedlegg B Kravspesifikasjon krav 3.1.67 anses som et kritisk avvik. Det vil tilkomme bot på kr 50 000 ved første avvik. Ytterligere avvik innenfor en periode på 6 måneder beregnet fra første avvik, vil medføre en dobling av beløpet for sist mottatte bot.
D	Kritisk avvik lønns- og arbeidsvilkår	Kr 50 000	Dersom Leverandøren eller underleverandør ikke utbedrer pålegg fra Arbeidstilsynet ved brudd på lønns- og arbeidsvilkår innen fastsatt frist tilkommer det bot kr 50 000. Tilsvarende bot vil tilkomme ved brudd på lønns- og

FORSVARET

Forsvarets logistikkorganisasjon

			arbeidsvilkår som oppdages av Oppdragsgiver gjennom sin påseplikt.
E	Kritisk avvik ved opphør av Rammeavtalen	Kr 50 000	Dersom Leverandøren ikke overholder en eller flere av pliktene under punkt 5.13 under avslutningsperioden vil det tilkomme bot på 50 000.
F	Kritisk avvik manglende kompetanse og egnethet	Kr 50 000	Dersom Leverandørens kontraktsansvarlig, avdelingsleder og/eller renholdsleder ikke oppfyller krav 3.1.8, 3.1.22 og/eller 3.1.42 i Vedlegg B Kravspesifikasjon vil det tilkomme bot på kr 50 000.
G	Meget alvorlig avvik bygg	Kr 10 000	Ved ikke utført renhold av <i>bygg</i> vil det tilkomme bot på kr 10 000 per bygg.
H	Meget alvorlig avvik rom	Kr 1 500	Ved ikke utført renhold av <i>rom</i> vil det tilkomme bot på kr 1 500 per rom.
I	Alvorlig avvik bygg	Kr 5 000	Ved mangelfullt renhold av <i>bygg</i> vil det tilkomme bot på kr 5 000 per bygg. Med «mangelfullt» menes at renhold er utført, men ikke i henhold til avtalt kvalitet.
J	Alvorlig avvik rom	Kr 1 000	Ved mangelfullt renhold av <i>rom</i> vil det tilkomme bot på kr 1 000 per rom. Med «mangelfullt» menes at renhold er utført, men ikke i henhold til avtalt kvalitet.
K	Leverandørmeldt avvik kategori G og H, jf. punkt 5.1	Kr 5 000 for bygg Kr 750 for rom	Ved ikke utført renhold av <i>bygg</i> vil det tilkomme bot på kr 5 000 per bygg ved første avvik dersom Leverandøren har meldt avviket i EQS innen kl. 09:00 den <i>dagen</i> renholdet skal utføres. Ytterligere avvik innenfor en periode på 6 måneder beregnet fra første avvik, vil medføre en dobling av beløpet for sist mottatte bot. Ved ikke utført renhold av <i>rom</i> vil det tilkomme bot på kr 750 per rom ved første avvik dersom Leverandøren har meldt avviket i EQS innen kl. 09:00 <i>påfølgende dag</i> etter at renholdet skulle vært utført. Ytterligere avvik innenfor en periode på 6 måneder beregnet fra første avvik, vil medføre en dobling av beløpet for sist mottatte bot.
L	Manglende utført månedlig gulvvedlikehold iht. Vedlegg B krav 3.2.41 og/eller ikke levert Vedlegg B8	Kr 30 000 for kritisk avvik Kr 20 000 for svært mangelfullt Kr 10 000 for mangelfullt	Ved utført mindre enn 50 % månedlig gulvvedlikehold og/eller ikke levert Vedlegg B8 iht. Vedlegg D Administrative bestemmelser anses avviket som <i>kritisk</i> og det vil tilkomme bot på kr 30 000. Ved utført mellom 50-70 % månedlig gulvvedlikehold anses avviket som <i>svært mangelfullt</i> og det vil tilkomme bot på kr 20 000. Ved utført mellom 70-85 % månedlig gulvvedlikehold anses avviket som <i>mangelfullt</i> og det vil tilkomme bot på kr 10 000.

FORSVARET

Forsvarets logistikkorganisasjon

M	Manglende dokumentasjon av Leverandørens kvalitetskontroller	Kr 15 000	Dersom Leverandøren ikke dokumenterer egne gjennomførte kvalitetskontroller i henhold til krav 3.2.37, jf. krav 3.2.36, i Vedlegg B Kravspesifikasjon tilkommer det bot på kr 15 000.
N	Avvik Vedlegg B6 Personelloversikt	Kr 15 000	Dersom Vedlegg B6 ikke er Oppdragsgiver i hende innen fristen angitt i Vedlegg D Administrative bestemmelser og/eller er mangelfull anses dette som et avvik. Det vil tilkomme en bot på kr 15 000 ved første avvik. Ytterligere avvik innenfor en periode på 6 måneder beregnet fra siste avvik, vil medføre en dobling av beløpet for sist mottatte bot.
O	Avvik ved rapportering iht. Vedlegg B, Vedlegg E og ISO 9001/14001	Kr 5 000	Dersom rapportene ikke er Oppdragsgiver i hende innen fristen angitt i Vedlegg D Administrative bestemmelser og/eller er mangelfull vil det tilkomme bot på kr 5 000 per rapport.
P	Avvik Vedlegg C2 Statistikk over leveransevolum og verdi	Kr 5 000	Dersom Vedlegg C2 ikke er Oppdragsgiver i hende innen fristen angitt i Vedlegg D Administrative bestemmelser og/eller er mangelfull vil det tilkomme bot på kr 5 000.
Q	Manglende innsending av Vedlegg B3 Møtereferat	Kr 5 000	Dersom Vedlegg B3 ikke er Oppdragsgiver i hende innen fristen angitt i Vedlegg D Administrative bestemmelser vil det tilkomme bot på kr 5 000.
R	Avvik Vedlegg B7 Oversikt matter	Kr 2 500	Dersom Vedlegg B7 ikke er Oppdragsgiver i hende innen fristen angitt i Vedlegg D Administrative bestemmelser og/eller er mangelfull vil det tilkomme bot på kr 2 500.
S	Manglende rapportering ved avvik på forlegningsrom/kvarter/gjesterom	Kr 500	Dersom Leverandøren ikke melder inn avvik på forlegningsrom/kvarter/gjesterom i VisBook iht. Vedlegg B Kravspesifikasjon krav 3.2.79 vil det tilkomme bot på kr 500.

Avvik i kvalitetskontroller sanksjoneres etter punkt 6.2.1-6.2.2 i det følgende:

FORSVARET

Forsvarets logistikkorganisasjon

6.2.1 Ikke bestått INSTA-kontroller og tilleggskrav

Dersom Leverandøren ikke består INSTA-kontroll Visuell i henhold til krav 3.2.29, INSTA-kontroll Glans i henhold til krav 3.2.32 og/eller tilleggskrav 3.2.3 i Vedlegg B Kravspesifikasjon tilkommer det bot i henhold til tabellen under:

		Bot INSTA-kontroller	Bot tilleggskrav
1. kvartal	1.gangskontroll	kr 10 000	kr 10 000
	2.gangskontroll	kr 30 000	kr 30 000
2. kvartal	1.gangskontroll	kr 10 000	kr 10 000
	2.gangskontroll	kr 30 000	kr 30 000
3. kvartal	1.gangskontroll	kr 10 000	kr 10 000
	2.gangskontroll	kr 30 000	kr 30 000
4. kvartal	1.gangskontroll	kr 10 000	kr 10 000
	2.gangskontroll	kr 30 000	kr 30 000

6.2.2 Ikke utført Leverandørens kvalitetskontroller

Dersom Leverandøren ikke utfører kvalitetskontroll i henhold til krav 3.2.36 i Vedlegg B Kravspesifikasjon vil det tilkomme bot i henhold til tabellen under:

		Bot
1. kvartal	Gjennomført kontroll mindre enn 85 %	kr 15 000
	Gjennomført kontroll mellom 85-95 %	kr 10 000
2. kvartal	Gjennomført kontroll mindre enn 85 %	kr 15 000
	Gjennomført kontroll mellom 85-95 %	kr 10 000
3. kvartal	Gjennomført kontroll mindre enn 85 %	kr 15 000
	Gjennomført kontroll mellom 85-95 %	kr 10 000
4. kvartal	Gjennomført kontroll mindre enn 85 %	kr 15 000
	Gjennomført kontroll mellom 85-95 %	kr 10 000

6.2.3 Manglende bistand og samarbeid under oppstartsperioden

Leverandøren vil ikke bli belastet med bøter i implementeringsperioden de tre (3) første måneder av rammeavtaleperioden, forutsatt at Leverandøren har oppfylt kravene i avtalt Vedlegg B11 Plan for oppstartsperiode og første driftsår, slik at Leverandøren er klar for oppstart av kontrakten. Manglende oppfyllelse av avtalte krav i Vedlegg B11 under oppstartsperioden vil medføre at implementeringsperioden bortfaller.

Dette punktet gjelder ikke dersom Rammeavtalen inngås med samme leverandør av renholdstjenester som tidligere.

6.2.4 Avvik ved opphør av Rammeavtalen

Dersom Leverandøren ikke har bestått begge INSTA-kontroller i det siste kvartalet før de 3 siste måneder av rammeavtaleperioden (avslutningsperioden), vil Oppdragsgiver doble antall rom som skal kontrolleres i **siste kvartal** av rammeavtaleperioden.

Dersom Leverandøren ikke består 2. gangskontrollen i siste kvartal av rammeavtaleperioden vil det tilkomme bot på kr 200 000.

6.3 Utbedring

Ved avvikende leveranse på *rom med avtalt frekvens lavere enn 4 ganger per uke* er Leverandøren forpliktet til kostnadsfritt å starte utbedringen omgående etter mottatt henvendelse og ferdigstille utbedringen senest innen 24 timer. Utbedring anses utført når Leverandøren har svart ut avviket og det foreligger dokumentasjon på utført utbedring i EQS.

Kravet om utbedring innen 24 timer etter mottatt henvendelse gjelder selv om avviket bestrides.

Kravet om utbedring innen 24 timer gjelder ikke i helg og helligdag, dersom det ikke er avtalt renhold i helg og helligdag. Leverandøren skal utbedre innen første påfølgende virkedag. Eksempelvis, dersom Leverandøren mottar krav om utbedring fredag kl. 13.00, skal utbedringen ferdigstilles innen mandag kl. 13.00. Dersom krav om utbedring mottas i løpet av helgen skal utbedringen ferdigstilles innen mandag kl. 23.59.

På *rom med avtalt frekvens 4 ganger eller høyere per uke* bortfaller utbedring.

7 Heving av Rammeavtalen

Oppdragsgiver kan heve Rammeavtalen dersom Leverandøren vesentlig har misligholdt sine kontraktsforpliktelser eller det er klart at vesentlig mislighold vil inntre.

Før heving kan iverksettes skal Oppdragsgiver skriftlig ha gitt Leverandøren en rimelig frist til å rette på forholdet, med varsel om heving om så ikke skjer. Dette gjelder ikke heving etter punkt 5.2.

Heving av Rammeavtalen skjer ved skriftlig erklæring til Leverandøren.

8 Oppdragsgivers plikter og mislighold

8.1 Medvirkning

Oppdragsgiver skal yte slik medvirkning som er rimelig å vente av ham for at Leverandøren skal kunne oppfylle sine plikter etter Rammeavtalen.

8.2 Taushetsplikt

Oppdragsgiver er bundet av bestemmelsene om taushetsplikt i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) gjennom hele avtaleperioden, også etter at denne er løpt ut.

8.3 Hva som anses som mislighold

Det foreligger mislighold fra Oppdragsgivers side hvis Oppdragsgiver ikke oppfyller sine plikter etter Rammeavtalen eller avropet. Det foreligger likevel ikke mislighold hvis misligholdet skyldes forhold på Leverandørens side.

8.4 Oppdragsgivers varslingsplikt ved mislighold

Hindres Oppdragsgiver i å oppfylle sine kontraktsforpliktelser til rett tid, skal han uten ugrunnet opphold gi skriftlig varsel til Leverandøren om hindringen og dens virkning på muligheten til å oppfylle.

8.5 Forsinkelsesrente

Hvis Oppdragsgiver ikke betaler til avtalt tid, har Leverandøren krav på rente i henhold til lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (forsinkelsesrenteloven).

8.6 Heving

Ved betalingsmislighold kan Leverandøren heve Rammeavtalen dersom Oppdragsgiver ikke har gjort opp forfalt vederlag innen 60 kalenderdager etter at Oppdragsgiver har mottatt Leverandørens skriftlige varsel. Dette gjelder ikke fakturaer som er omtvistet.

9 Erstatning

Hver av Partene kan kreve erstattet direkte tap som følge av den annen Parts mislighold, med de begrensninger som følger av Rammeavtalen.

Med direkte tap menes blant annet rimelige merkostnader ved dekningskjøp, kostnader ved å gjennomføre ny anbudskonkurranse samt eventuelle økte kostnader som følge av leverandørbytte. Erstatning for indirekte tap kan ikke kreves, med mindre den misligholdende Parten eller noen denne svarer for har utvist grov uaktsomhet eller forsett. For sontringen mellom direkte og indirekte tap, legges reglene i lov 13. mai 1988 nr. 27 om kjøp (kjøpsloven) til grunn, se kjøpsloven § 67 første til tredje ledd.

Hver av Partene har tapsbegrensningsplikt, og kan ikke kreve erstattet tap som Parten kunne og burde ha unngått. Ansaret er begrenset til 75 G (=Folketrygdens grunnbeløp) pr skadetilfelle, med mindre skaden har sin årsak i forsettlig eller grovt uaktsomt forhold på Leverandørens side.

Leverandøren er ansvarlig i samsvar med alminnelige erstatningsregler for skade som Leverandøren volder i forbindelse med gjennomføringen av leveransen, se lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning (skadeserstatningsloven) § 2-1.

10 Eiendomsrett til forbruksvarer, renholdsplaner, årsplaner mv.

Forbruksvarer, renholdsplaner, årsplaner og lignende som utarbeides og leveres under Rammeavtalen, blir Oppdragsgivers eiendom fra leveringstidspunktet. Eiendomsrettens overgang medfører at Oppdragsgiver får full faktisk og rettslig råderett.

11 Skadesløsholdelse

Leverandøren skal holde Oppdragsgiver skadesløs i følgende tilfeller:

- Skade på Leverandørens personell eller eiendom som oppstår ved oppfyllelsen av Rammeavtalen, med mindre skaden skyldes at Oppdragsgiver eller noen Oppdragsgiver svarer for har opptrådt forsettlig eller grovt uaktsomt.
- Krav fra tredjepart som følge av Leverandørens eventuelle krenkelser av tredjeparts rettigheter.
- Krav fra tredjepart for skade Leverandøren er ansvarlig for. Ved kjøp av materiell/varer gjelder dette kun frem til leveringstidspunktet.
- Krav fra tredjepart for forurensning eller andre miljøskader Leverandøren er ansvarlig for. Ved kjøp av materiell/varer gjelder dette kun frem til leveringstidspunktet.

Oppdragsgiver skal holde Leverandøren skadesløs for ethvert krav fra tredjepart som skyldes bruk av Oppdragsgivers tegninger, spesifikasjoner, lisenser eller lignende.

Den ene Parten skal umiddelbart varsle den andre Parten om eventuelle krav som kan gi grunnlag for skadesløsholdelse som nevnt i denne bestemmelsen.

12 Forsikring

Leverandøren skal ha ansvarsforsikring på vanlige vilkår.

Forsikringssummen skal ikke være mindre enn 75 G. Forsikringen skal dekke erstatningsansvar for skade leverandøren kan påføre oppdragsgivers eller tredjemanns person eller ting i forbindelse med gjennomføring av leveransen.

Forsikringsavtalen skal ikke inneholde bestemmelser som reduserer skadelidtes rettigheter overfor forsikringsselskapet i forhold til det som følger av de ordinære bestemmelsene i lov av 16.juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler.

Leverandøren er forpliktet til å sørge for at eventuelle underleverandører er ansvarsforsikret på tilsvarende vilkår.

Attest for tegnet forsikring skal på forespørsel forelegges oppdragsgiveren for kontroll. Slik kontroll fritar ikke leverandøren fra å bære risikoen for at forsikringen er dekkende.

13 Force majeure

Partene skal ikke anses for å ha misligholdt sine forpliktelser etter Rammeavtalen dersom Parten er forhindret fra å oppfylle sine forpliktelser grunnet force majeure.

Med force majeure menes en hendelse utenfor den berørte Partens kontroll som Parten verken kunne eller burde ha forutsett på tidspunktet Rammeavtalen eller det aktuelle avrop ble inngått, og som ikke med rimelighet kunne ha vært unngått eller overvunnet.

Den rammede Partens forpliktelser suspenderes så lenge force majeure-situasjonen varer. Den andre Partens motytelse suspenderes i samme tidsrom. Dette gjelder ikke dersom det er utarbeidet en detaljert plan for utførelsen av tjenesten i beredskapssituasjoner i henhold til krav 3.1.125 i Vedlegg B Kravspesifikasjon som krever leveranse under ekstraordinære omstendigheter.

Oppdragsgiver skal alltid ha prioritet fremfor de øvrige av Leverandørens kunder dersom force majeure-situasjonen får betydning for leveranse til Oppdragsgiver. Prioriteten skal også gjelde fremfor andre kunder som utøver en samfunnskritisk funksjon på lik linje som Oppdragsgiver.

Dersom en Part mener at en force majeure-situasjon er inntrådt, skal Parten så raskt som mulig informere den annen Part skriftlig med angivelse av den ventede forsinkelse forårsaket av force majeure-situasjonen.

Hver Part skal dekke sine egne kostnader som følge av force majeure-situasjoner, og force majeure skal ikke påvirke avtalt pris.

Hvis en force majeure-situasjon vedvarer uten avbrudd i mer enn 90 kalenderdager, eller det godtgjøres at den vil gjøre det, kan hver av Partene heve Rammeavtalen helt eller delvis etter 15 kalenderdager skriftlig varsel, herunder avrop for så vidt angår de deler som er berørt av force majeure-situasjonen.

14 Merking av Oppdragsgivers eiendom

Dersom Leverandøren er i besittelse av Oppdragsgivers eiendom, skal disse eiendelene tydelig merkes med «Forsvarets eiendom». Oppdragsgivers eiendeler skal oppbevares adskilt, slik at eiendelen lar seg identifisere.

15 Øvrige bestemmelser

15.1 Besøksrutiner

Leverandøren er forpliktet til å følge Oppdragsgivers gjeldende besøksrutiner ved besøk på Oppdragsgivers lokasjoner. Utenlandske statsborgere skal fylle ut dokumentet «Request for Visit» i samsvar med «Guide for clearance of foreign citizens visiting Norway». Oppdragsgiver vil oversende dokumentene til Leverandøren ved behov.

15.2 Gjenbruk av informasjon

Oppdragsgiver har rett til å bruke informasjon Oppdragsgiver har blitt kjent med under Rammeavtalen til andre formål, herunder gi informasjon videre til tredjepart i den grad det ikke bryter med taushetsplikten.

15.3 Markedsføring og forholdet til media

Enhver publisering eller meddelelse av opplysninger om Rammeavtalen og kundeforholdet skal på forhånd godkjennes av Oppdragsgivers kontaktperson, se Vedlegg D Administrative bestemmelser.

Ovennevnte gjelder likevel ikke kortfattede overordnede opplysninger om Rammeavtalens art og omfang, samt eventuelt navn på referansepersoner, når disse opplysningene oppgis i forbindelse med en offentlig anbudskonkurranse.

16 Informasjonssikkerhet og personopplysninger

Leverandøren skal iverksette forholdsmessige tiltak for å ivareta krav til informasjonssikkerhet i forbindelse med gjennomføring av tjenesten. Dette innebærer at Leverandøren skal iverksette forholdsmessige tiltak for å sikre konfidensialitet av Oppdragsgivers data samt tiltak for å sikre at data ikke kommer på avveie. Leverandøren skal påse at leverandører av tredjepartsleveranser foretar tilstrekkelig og nødvendig sikring av Oppdragsgivers data.

Dersom oppdraget går ut på å behandle personopplysninger, plikter Oppdragsgiver og Leverandøren å inngå en databehandleravtale i samsvar med personopplysningslovgivningen, se Vedlegg K Databehandleravtale. Databehandleravtale må være inngått før behandlingen av personopplysninger påbegynnes.

Leverandøren skal gjennom planlagte og systematiske tiltak sørge for tilfredsstillende informasjonssikkerhet med hensyn til konfidensialitet, integritet, tilgjengelighet og robusthet ved behandling av personopplysninger.

17 Oppsigelse

Oppdragsgiver kan med seks måneders skriftlig varsel si opp Rammeavtalen. Fristen regnes fra den dato Leverandøren mottar varselet. Oppdragsgiver må ikke begrunne oppsigelsen.

Leverandøren kan med to års skriftlig varsel si opp Rammeavtalen. Fristen regnes fra den dato Oppdragsgiver mottar varselet. Leverandøren må ikke begrunne oppsigelsen.

Ved oppsigelse skal Oppdragsgiver betale for pålagt, utført og dokumentert leveranse i henhold til bestilling. Oppdragsgiver dekker ingen andre kostnader eller tap i forbindelse med oppsigelse.

18 Tvister

Partenes rettigheter og plikter etter Rammeavtalen bestemmes i sin helhet av norsk rett. Dersom det oppstår tvist mellom Partene om tolkningen eller rettsvirkningene av Rammeavtalen, skal tvisten først søkes løst gjennom forhandlinger.

Leverandøren har ikke anledning til å innstille eller redusere sine ytelser på bakgrunn av tvist vedrørende Rammeavtalen/leveringsomfanget. Slik innstilling eller reduksjon kan kun foretas på bakgrunn av og i henhold til enighet mellom Partene eller etter at tvisten er avgjort med bindende virkning for Partene.

Dersom en tvist i tilknytning til Rammeavtalen ikke blir løst etter forhandlinger, kan Partene forsøke å løse tvisten ved mekling.

Partene kan legge Den Norske Advokatforenings regler for mekling ved advokat til grunn, eventuelt modifisert slik Partene ønsker. Det forutsettes at Partene blir enige om en mekler med den kompetansen Partene mener passer best for tvisten. Den nærmere fremgangsmåten for mekling bestemmes av meklere, i samråd med Partene.

FORSVARET

Forsvarets logistikkorganisasjon

Dersom en tvist ikke blir løst ved forhandlinger eller mekling, kan hver av Partene forlange tvisten avgjort med endelig virkning ved norske domstoler. Oslo tingrett er vernet.